

УДК 347.4

DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.4.23>

Гуйван Петро Дмитрович,

докторант Інституту держави і права

імені В. М. Корецького НАН України,

заслужений юрист України

ORCID ID: 0000-0003-3058-4767

СТРОКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВЗАЄМИН ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ДОГОВОРУ РОЗДРІБНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ

TERMS OF IMPLEMENTATION OF INTERACTIONS WHEN CONDUCTING A RETAIL PURCHASE-SALE AGREEMENT

Дана наукова стаття присвячена дослідженню темпоральних вимірів при регулюванні відносин щодо укладення та виконання договору роздрібної купівлі-продажу. Вказується, що саме специфіка предмету дозволяє виокремити цей вид правочинів із середовища договірних взаємин стосовно передачі власності, що унормовуються загальними правилами. В роботі приділена спеціальна увага тим правовим нормам відповідного розділу Цивільного кодексу, які викликають неоднозначне реагування серед спеціалістів. Так, піддана критиці невизначеність механізму ч. 3 ст. 700 ЦК України, який встановлює відповідальність продавця за безпідставне невиконання обов'язку щодо перевірки властивостей або демонстрації користування товаром до його купівлі. Вказано на відсутність причинного зв'язку між правопорушенням та юридичним наслідком його – санкцією. Надані пропозиції щодо коригування чинного законодавства. З'ясовані питання про момент і місце передачі товару за договором роздрібної купівлі-продажу. Особливо це важливо для випадків, коли згідно з диспозитивною нормою ст. 704 ЦКУ сторони домовилися про доставку товару покупцеві. В такому разі продавець зобов'язаний доставити його упродовж обумовленого строку за місцем, указаним покупцем, а якщо місце передання товару не вказане, – за місцем проживання чи місцезнаходження покупця. Подібна доставка має відбуватися у строк, про який домовилися сторони. Коли період виконання даного обов'язку не визначено у правочині, товар має бути доставлений у розумний строк. Детально вивчена правова ситуація навколо законодавчого правила, за яким покупець вправі протягом чотирнадцяти днів від часу продажу обміняти непродуктовий товар неналежної якості на аналогічний товар. Проведене дослідження дало змогу визначитися: правило ч. 1 ст. 707 ЦКУ веде мову про обмін речі, дефектність якої можна встановити відразу після її придбання, тобто, за наявності відкритих недоліків. Якщо ж дефект має прихований характер чи виявляється лише в процесі експлуатації, покупець має право вимагати від продавця чи виготовлювача заміни товару на аналогічний товар належної якості або на такий самий товар іншої моделі у разі виявлення ним протягом гарантійного або інших строків, встановлених обов'язковими для сторін правилами чи договором, недоліків, не застережених продавцем.

Ключові слова: прострочення сторони, розумний строк, момент передачі товару.

This scientific article is devoted to the study of temporal dimensions in the regulation of relations regarding the conclusion and execution of a retail sales contract. It is indicated that the specifics of the subject allow this type of transaction to be distinguished from the environment of contractual relations regarding the transfer of property, which are regulated by general rules. In the work, special attention is paid to those legal norms of the corresponding section of the Civil Code, which cause ambiguous reactions among specialists. Thus, the uncertainty of the mechanism of Part 3 of Art. 700 of the Civil Code of Ukraine, which establishes the responsibility of the seller for unjustified failure to fulfill the obligation to check the properties or demonstrate the use of the product before its purchase. It is indicated that there is no causal connection between the offense and its legal consequence – the sanction. Proposals for the adjustment of the current legislation have been provided. Questions about the moment and place of transfer of goods under the retail sales contract have been clarified. This is especially important for cases when, according to the dispositive norm of Art. 704 of the Civil Code, the parties agreed on the delivery of the goods to the buyer. In this case, the seller is obliged to deliver it within the stipulated period to the place specified by the buyer, and if the place of delivery of the goods is not specified, to the place of residence or location of the buyer. Such delivery must take place within the period agreed upon by the parties. When the period of performance of this obligation is not specified in the deed, the goods must be delivered within a reasonable time. The legal situation surrounding the legal rule, according to which the buyer has the right to exchange a non-food product of inadequate quality for a similar product within fourteen days from the time of sale, is studied in detail. The conducted research made it possible to determine: the rule of Part 1 of Art. 707 of the Civil Code talks about the exchange of a thing, the defectiveness of which can be established immediately after its purchase, that is, in the presence of open defects. If the defect is of a hidden nature or is revealed only during operation, the buyer has the

right to demand from the seller or manufacturer the replacement of the product with a similar product of appropriate quality or with the same product of a different model in the event that it is discovered by him during the warranty period or other periods established as mandatory for parties by the rules or the contract, defects not reserved by the seller.

Key words: *delay of the party, reasonable term, moment of transfer of the goods.*

Найпоширенішим проявом правовідносин з передачі майна у власність є договір роздрібної купівлі-продажу. Буквально щохвилини відбуваються такі взаємини між продавцем та покупцем, причому часто сторони навіть не усвідомлюють, що вчиняють дії, опосередковані нормами права. За великим рахунком, правове регулювання даних взаємин здійснюється, переважно, тим же юридичними інструментом, що притаманний для загального регулювання купівлі-продажу. Але, все ж мусимо відмітити деякі особливості темпоральних чинників, котрі відображають специфіку взаємозв'язків. Особливість цих відносин проявляється вже на етапі укладення такого договору, адже він є публічним, і за правилом публічної оферти продавець мусить здійснювати операції стосовно будь-якої особи, що до нього звертається [1, с. 103]. Зокрема, специфіка відносин проявляється стосовно предмету. Відповідно до статті 656 ЦК предметом договору купівлі-продажу є: 1) товар, який є у продавця на момент укладення договору; 2) товар, який буде створений (придбаний, набутий) продавцем у майбутньому; 3) майнові права; 4) право вимоги. Інакше кажучи, за загальним визначенням предметом договору купівлі-продажу вважається майно (товар), яке визнане об'єктом права власності і не вилучене з товарообігу, а також майнові права та «майбутні речі» [2, с. 170]. Але для роздрібної торгівлі в силу того, що покупець вправі обирати товар з-поміж інших і укласти угоду на фіксованих умовах, а продавець мусить надати обрану річ, правило про «майбутні речі» не діє.

До обов'язків продавця за договором роздрібної купівлі-продажу належить надання покупцеві необхідної і достовірної інформації про товар, що пропонується до продажу. Із логічного тлумачення вказаного правила випливає, що такий обов'язок та кореспондуюче йому право покупця на отримання інформації про товар мають бути здійснені до укладення договору. Крім того, покупець вправі перед укладанням договору роздрібної купівлі-продажу оглянути товар, вимагати проведення в його присутності перевірки властивостей або демонстрації користування товаром. Відповідальність продавця настає у вигляді відшкодування збитків та односторонньої відмови покупця від договору, якщо даний обов'язок не буде ним виконано. Втім, припис ч. 3 ст. 700 ЦКУ,

котрий запроваджує подібну відповідальність, потерпає від певної невизначеності. Так, за законом ненадання покупцеві можливості ознайомитися з характеристиками товару у місці його продажу тягне появу у останнього збитків, завданих необґрунтованим ухиленням від укладення договору, а якщо договір укладено – право на відмову в розумний строк від договору, повернення сплачених за товар грошей та відшкодування збитків і моральної шкоди.

У даній нормі кидається в очі відсутність вказівки на наявність причинного зв'язку між правопорушенням та юридичним наслідком його – санкцією. Дійсно, відповідальність у вигляді компенсації збитків та моральної шкоди має наступати не у зв'язку з ненаданням інформації, а тоді коли даний неправомірний вчинок призвів до виникнення таких негативних наслідків. Про це має бути зазначено у диспозиції ч. 3 ст. 700 ЦКУ. Та якщо відповідальність, запроваджена коментованою нормою закону за неналежне виконання договору з огляду на ненадання попередньої інформації про товар, може стати дієвою у разі оформлення її причинно-наслідкового зв'язку, то відповідальність продавця за ухилення від укладення договору у зв'язку з ненаданням ним інформації про товар є відверто надуманою. Ми можемо уявити ситуацію, коли продавець в порушення законодавства не надає повної та достовірної інформації про товар, який хоче придбати покупець. Але важко уявити, що продавець, припустившись подібного порушення, з цієї причини необґрунтовано відмовився б від укладення договору. Радше то буде причиною для відмови покупця від укладення договору, але таку відмову не можна вважати безпідставною.

В літературі висловлена позиція, що предметом договору купівлі-продажу є товар, а також дії продавця щодо передання товару у власність та покупця – щодо оплати товару [3, с. 16]. При цьому сторони договору роздрібної купівлі-продажу можуть обумовити, що товар буде переданий від продавця до покупця у певний момент, віддалений у часі від дати укладення угоди, і протягом строку відстрочення товар не може бути переданий іншому продавцеві. Додаткові витрати продавця, пов'язані з забезпеченням передання товару покупцеві у встановлений час (на зберігання, доставку тощо), як правило, включається

до ціни. Коли покупець не з'явився у зазначений термін за товаром або не вчинив інших дій для його прийняття, вважається, що він відмовився від договору. Якщо ж на час передачі товару виявиться, що він відсутній у продавця (наприклад, всупереч домовленості він реалізував його третій особі), зобов'язання щодо передачі речі припиняється (ч. 2 ст. 620 ЦКУ), виникає охоронна вимога щодо відшкодування збитків.

Передача товару може відбуватися як у місці, визначеному продавцем, так і місці, де знаходиться покупець. Власне, за загальним правилом статті 532 ЦКУ зобов'язання щодо передачі товару має виконуватися у місці, де товар виготовлявся або зберігався. Для випадку роздрібною купівлі-продажу таке місце є торговельною точкою, що належить продавцеві – магазин, склад і таке інше. Разом з тим, згідно з диспозитивною нормою ст. 704 ЦКУ сторони можуть домовитися про доставку товару покупцеві. В такому разі продавець зобов'язаний доставити його упродовж обумовленого строку за місцем, указаним покупцем, а якщо місце передавання товару не вказане, – за місцем проживання чи місцезнаходженням покупця. Подібна доставка має відбутися у строк, про який домовилися сторони. Коли період виконання даного обов'язку не визначено у правочині, товар має бути доставлений у розумний строк. Зобов'язання з доставки вважається належно виконаним у момент вручення товару покупцеві, а у разі його відсутності – особі, що пред'явила квитанцію чи інший документ, який засвідчує договірні взаємини. Як бачимо, для даних відносин правило статті 530 ЦКУ про виконання зобов'язання з невизначеним строком на вимогу кредитора має конкретизацію: воно відбувається не в семиденний строк, а в інший – розумний. Прикро, що законодавець, широко застосовуючи у спеціальних нормах відступи від загального правила, не передбачив у ньому самого такої можливості, про що вже казалося в літературі [4, с. 302].

Як бачимо, у наведеному правилі законодавець детально регламентує характер поведінки контрагентів у ситуації, коли сторони за взаємною згодою змінюють встановлене законом місце виконання зобов'язання. В окремих випадках закон також відступає від загальної презумпції щодо виконання обов'язку передавання товару за місцем, обраним продавцем. Скажімо, якщо сторони уклали договір роздрібною купівлі-продажу за зразками (за описом, каталогом тощо), то належним часом виконанням вважається момент доставки товару у місце, встановлене договором, або місце проживання фізичної особи-покупця

чи місцезнаходження юридичної особи-покупця (ч. 2 ст. 702 ЦКУ). Тож, для даних відносин сторони можуть змінити місце передавання товару, але коли вони цього не зробили, правилом є виконання даного обов'язку за місцем перебування покупця. Передбачений у ст. 705 ЦКУ договір найму-продажу фактично є дублікатом договору найму з викупом. За умовами цього договору спочатку між сторонами упродовж обумовленого ними періоду відбуваються відносини з оплатного користування майном. Після закінчення даного строку, за домовленістю сторін, котра була досягнута на момент укладення правочину, право власності на річ переходить до покупця. Закінчення строку користування майном і набуття власності на нього може обумовлюватися моментом сплати договірної суми в повному обсязі.

Можна погодитися з позицією, викладеною у доктрині, що специфіка товару, який є складовою частиною предмета договору роздрібною купівлі-продажу товарів, є певним критерієм для виділення даного виду договору з-поміж інших договорів купівлі-продажу. Так, порівняно з іншими договорами цієї групи, товар має чітко сформовану ціль використання (особисте, домашнє чи інше використання, не пов'язане з підприємницькою діяльністю), чим індивідуалізує цей вид договору [5, с. 42]. Тож, законодавець запровадив деякі відмінності від загальних правил про купівлю-продаж. Скажімо, їх спостерігаємо при регулюванні наслідків прострочення виконання покупцем за договором роздрібною торгівлі свого грошового зобов'язання. Так, відповідно до загального правила ст. 693 ЦКУ таке прострочення є правопорушенням, котре тягне можливість застосування контрагентом – в даному випадку продавцем – оперативних заходів впливу на несправного боржника: зупинення чи припинення виконання зустрічного зобов'язання. Для роздрібною купівлі-продажу законодавцем обрано зовсім інший підхід: прострочення встановленою договором попередньої оплати товару, попри класичне визначення «прострочення» як правопорушення, таким не є. Воно за сутністю, наданою цьому вчинку у ч. 2 ст. 706 ЦКУ, є регулятивним повноваженням покупця, що свідчить про його односторонню відмову від договору. Навряд чи така правова побудова є доцільною. Якщо вже нормотворець бажає позбавити відмову від попередньої оплати з боку покупця статусу порушення договору, про це слід так прямо і заявити. Це можна зробити, виклавши дану норму, скажімо, у подібній редакції: *Покупець вправі відмовитися від встановленої у договорі попередньої оплати.*

Це одночасно означає відмову покупця від договору. Такий підхід усунув би використання термінів, притаманних правопорушенню (просторо-ченню) при кваліфікації регулятивних вчинків.

Найбільша увага дослідників роздрібно-купівлі-продажу прикута до полеміки, котра останніми часом розгорнулася навколо правила про заміну речі на вимогу покупця. За текстом ч. 1 ст. 707 ЦКУ покупець вправі протягом чотирнадцяти днів від часу продажу обміняти недовольчий товар неналежної якості на аналогічний товар інших розміру, форми, габариту, фасону, комплектації тощо. Разом з тим, у ст. 9 Закону України «Про захист прав споживачів» йдеться, що приблизно у такий же спосіб та такий же строк відбувається заміна якісної речі, котра не влаштувала покупця за тими ж критеріями. Співставлення вказаних норм чинного законодавства спонукає окремих дослідників ставити питання про технічну помилку, допущену законодавцем, мовляв у Цивільному кодексі мова теж йде про товар належної якості [6, с. 133; 7, с. 21]. Не ідеалізуючи нашого нормотворця, все ж мусимо в даному разі виступити на його захист. Вважаємо, що він у основному цивільному акті та спеціальному законі свідомо виклав різні механізми, які стосуються порядку обміну неякісного та якісного товарів. Щоправда, було це зроблено досить незграбно, ототожнивши деякі якісні та темпоральні показники різних процесів, що і потягло їхнє досить поширене наразі взаємозмішування на практиці і, як бачимо, в літературі.

Правило ч. 1 ст. 707 ЦКУ веде мову про обмін речі, дефектність якої можна встановити відразу після її придбання, тобто, за наявності відкритих недоліків. Якщо ж дефект має прихований характер чи виявляється лише в процесі експлуатації, покупець має право вимагати від продавця чи виготовлювача заміни товару на аналогічний товар належної якості або на такий самий товар іншої моделі у разі виявлення ним протягом гарантійного або інших строків, встановлених обов'язковими для сторін правилами чи договором, недоліків, не застережених продавцем (ч. 1 ст. 708 ЦКУ). Такий правовий інструментарій цілком узгоджується із загальним приписом ст. 680 ЦКУ, звісно ж із певною конкретизацією, пов'язаною зі специфікою взаємин. Так, при-міром, розумний строк для виявлення неприхованих дефектів обмежено чотирнадцятьма днями. Мабуть, розробники вважають двотижневий період достатнім для виявлення відкритих дефектів, і тут важко з ними сперечатися. Що ж стосується темпоральних критеріїв для усвідом-

лення покупцем прихованих недоліків, то обмін неякісного майна на аналогічне відбудеться, коли ці дефекти виявлені впродовж гарантійного чи іншого строку, вказаного у договорі чи правилах. Як бачимо, для обміну товару не застосовується загальне правило ст. 680 ЦКУ про необхідність виявлення недоліків в розумний строк протягом двох років від дати передачі товару. Утім, це зовсім не означає, що інші, крім обміну товару, вимоги охоронного характеру, передбачені у ст. 708 ЦКУ (розірвання договору, зменшення ціни, усунення недоліків тощо) також можуть пред'являтися при виявленні дефектів протягом 14 днів чи гарантійних строків. Позаяк закон не робить з даного приводу ніяких додаткових застережень, мусимо дійти висновку про можливість виявлення вказаних недоліків протягом розумного строку, але не більшого, ніж два роки. За таких обставин охоронна вимога буде належною. На наш погляд, подібний різнобій у підходах є недоліком чинного законодавства. Адже, абсолютно не зрозуміло, чому менший строк виявлення недоліків запроваджено лише у разі застосування однієї з передбачених законом охоронних вимог – заміни неякісного товару на аналогічний?

Та, повернімося до обміну неякісного недовольчого товару, придбаного за договором роздрібно-купівлі-продажу. Крім гарантійного строку, закон веде мову про періоди, встановлені обов'язковими для сторін договорами чи правилами. Звісно, у договорі сторони можуть обумовити будь-яку тривалість чинності обов'язку продавця стосовно якості проданого товару. Для цього потрібна лише домовленість сторін. Інша ситуація з'являється, якщо строк існування умови щодо належності товару встановлено імперативно у відповідних правилах, затверджених підзаконними актами. Саме впродовж таких строків може відбуватися заміна неякісного товару за ст. 8 ЗУ «Про захист прав споживачів», тоді як якісний товар підлягає заміні упродовж двох тижнів. Як бачимо, для виявлення недоліків та заміни неякісного товару встановлені свої темпоральні виміри, відмінні від такої ж дії щодо якісного товару, який не підійшов покупцеві за споживчими критеріями.

Утім, висловлені в літературі думки про невинуватість змішування правил ст. 707 ЦКУ та ст. 9 ЗУ «Про захист прав споживачів» виникли не на порожньому місці. У перше чергу викликає численні запитання конструкція ст. 707 ЦКУ. Хай вона веде мову про заміну товару неналежної якості, тож має інший предмет, ніж подібне правило споживачього закону. Але незрозумілою є вимога даної норми, яка обумовлює ре-

лізацію права покупця на розірвання договору (повернення придбаного товару продавцеві та отримання сплаченої за нього суми) неможливістю обміну в зв'язку з відсутністю у продавця відповідного товару. Дана юридична конструкція на пряму суперечить правилу наступної за нумерацією ст. 708 ЦКУ, у якій вказується на можливість обрання покупцем будь-якої з перелічених охоронних вимог при виявленні недоліків товару, у тому числі і його обміну чи відмови від договору. Викликає також подив позиція законодавця, за якою обміну або поверненню підлягають лише ті дефектні непродовольчі товари, які не були у споживанні, збережено їхній товарний вигляд та споживчі властивості. Адже, як відомо, саме з використанням товару, зазвичай, пов'язана можливість виявлення його недоліків.

На наше переконання, усунути вказані сенсові та сутнісні розбіжності між правилами статей 707 та 708 ЦКУ з одного боку, та між ст. 707 ЦКУ та ст. 8, 9 ЗУ «Про захист прав споживачів» – з іншого, можна лише чітко вказавши нормативно, що **положення ст. 707 ЦКУ застосовуються при виявленні відкритих недоліків товару, які можуть бути виявлені без його використання за призначенням**. Якщо ж дефекти не відповідають вказаним критеріям (є прихованими), застосовується правило ст. 708 ЦКУ, при цьому строки виявлення прихованих недоліків, або таких, виявлення яких можливе тільки внаслідок користування річчю, визначаються загальним положенням ст. 680 ЦКУ.

Отже, у ст. 707 ЦКУ йдеться про право покупця на обмін неякісного непродовольчого товару при виявленні очевидних відкритих дефектів, тоді як приписи ст. 708 ЦКУ стосуються строків та наслідків виявлення прихованих недоліків. Після такого виявлення у встановлені цими нормами періоди покупець вправі звернутися з відповідними вимогами до продавця. Дані вимоги мають охоронний характер, бо зумовлені наявністю порушення – недотримання продавцем умови про належну якість товару. Загальний порядок, включаючи і темпоральні його ознаки, виконання реалізації носієм свого суб'єктивного охоронного права та виконання боржником охоронного обов'язку вже детально описувався у цій праці. Однак, слід відмітити, що для роздрібно́ї торгівлі встановлені спеціальні механізми задоволення окремих охоронних вимог покупця у зв'язку із виявленням ним дефектів придбаного майна. Вони встановлені у ст. 709 ЦКУ, котра при уважному її розгляді викликає суперечливі враження, переважно негативного змісту. По-перше, у частині 1

даної норми викладені загальні положення про обов'язок порушника виконати вимоги кредитора за охоронним зобов'язанням, в тому числі і компенсаційного змісту, що відповідають характеру необхідної поведінки будь-якого порушника. По-друге, у ч. 2, 3 статті встановлені часові межі виконання охоронного обов'язку продавцем або виготовлювачем товару, що є незвичним явищем для цивільного права.

Взагалі, виконання охоронного зобов'язання, як уже багаторазово вказувалося, може відбуватися у примусовому порядку, який застосовується державним судовим органом у результаті реалізації кредитором свого матеріального права на позов (домагання), або позасудовому. Затримка із виконанням таких охоронних вимог, що виникли із порушення, як відшкодування збитків, сплата неустойки тощо може вплинути на збільшення їхнього розміру. Тож, за чинною цивілістичною парадигмою можливість зростання санкцій, що почалися з порушенням, має спонукати несправного боржника до скорішого виконання охоронного обов'язку. Відтак, запровадження строків такого виконання є недоцільним, вони не стимулюють боржника, бо їхнє недотримання не тягне додаткової відповідальності. Що, власне і відображено у ч. 2 коментованої норми, де встановлений негайний чи чотирнадцятиденний період для заміни неякісного товару (двомісячний – якщо відсутній товар), але недотримання цих часових критеріїв ніяк не відображається на правовому становищі несправних боржників.

Та у коментованому наразі випадку законодавець пішов всупереч усталеним принципам і запровадив у ч. 5 ст. 709 ЦКУ відповідальність за несвоєчасне виконання охоронно-правового обов'язку. Так, вимога покупця про безоплатне усунення недоліків товару підлягає задоволенню продавцем або виготовлювачем протягом чотирнадцяти днів або, за домовленістю сторін, в інший строк. На вимогу покупця на час ремонту йому має бути наданий аналогічний товар. За кожний день прострочення продавцем або виготовлювачем усунення недоліків товару і невиконання вимоги про надання в користування аналогічного товару на час усунення недоліків продавець сплачує покупцеві неустойку в розмірі одного відсотка вартості товару. Як бачимо, дана санкція накладається на боржника за невиконання вимог, що становлять зміст іншої охоронно-правової санкції. Повторимо, такий підхід не є нормальним, він вихолощує як сутність, так і правове призначення захисного правового механізму і відповідальності, зокрема.

Як же вийти із цієї, здавалося б тупикової ситуації, з найменшими втратами: і дотриматися принципів цивілістики, з зберегти необхідний в окремих випадках правовий контроль за відновленням порушеного права особи. Єдиним прийнятним виходом із даного становища є принципова зміна концептуальних підходів щодо оцінки сутності відносин, вказаних, зокрема, у ст. 709 ЦКУ. При цьому різного забарвлення мають отримати, на перший погляд, однотипні взаємини в залежності від того, носять вони договірний характер, чи ні. Скажімо, вимоги покупця до продавця чи виготовлювача неякісного товару про безоплатне усунення недоліків, зменшення покупної ціни, заміну чи повернення товару, безумовно мають охоронний характер, і їхня реалізація є цивільно-правовою санкцією, що може застосовуватися у судовому чи позасудовому порядку. Але поряд із класичним варіантом здійснення охоронної правомочності шляхом пред'явлення вимог, можна було б запровадити для окремих – найбільш суспільно важливих відносин й іншу опцію реалізації охоронного зобов'язання – новацію його в нове регулятивне. Скажімо, трансформувати виклад ч. 2, 3 ст. 709 ЦКУ у подібний вигляд: **Продавець або виготовлювач зобов'язані укласти договір про заміну неякісного товару, безоплатне усунення недоліків товару, якщо до них звернеться покупець з відповідною заявою. Строк виконання такого договору становить чотирнадцять днів, якщо за домовленістю сторін не буде обумовлено інший період. За кожний день прострочення продавцем або виготовлювачем товару свого обов'язку щодо заміни товару чи**

усунення його недоліків та ненадання у тимчасове користування аналогічного товару нараховується неустойка в розмірі одного відсотка вартості товару.

Така конфігурація взаємин дозволить зняти всі проблеми. Обов'язок продавця чи виготовлювача неякісного товару здійснити його ремонт чи заміну забезпечуватиметься публічним характером відповідного договору. Укладення такого договору фактично означатиме новацію охоронного правовідношення, що виникло від часу порушення, в нове регулятивне. Охоронне зобов'язання з правом кредитора на отримання ремонту припиняється, припиняється і перебіг позовної давності за домаганнями з нього. Натомість виникає регулятивне між тими ж суб'єктами, котре має бути виконане в нормальному режимі боржником протягом встановленого часу, і можливість застосування примусу в цей період усувається. Якщо ж зобов'язання провести ремонт чи заміну неякісного товару не буде виконане своєчасно, виникає чергове охоронне відношення, до змісту якого входять усі вказані у ст. 708 ЦКУ захисні повноваження покупця плюс право на законну неустойку в розмірі одного відсотка вартості товару за кожен день прострочення. Ця санкція виникне за невиконання регулятивного зобов'язання, що відповідатиме загальним цивілістичним засадам правового регулювання. І саме у такий спосіб можна буде пояснити появу після ремонту нового перебігу гарантійного строку, адже даний строк є тривалістю регулятивного обов'язку щодо якості товару, який не може виникнути внаслідок реалізації охоронного відношення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Паснок А.О. Правова характеристика порядку укладення договору роздрібною купівлі-продажу товарів. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. Вип. 5. Т. 1. С. 102-107.
2. Полуніна О. О. Предмет договору купівлі-продажу. *Науковий вісник Ужгородського нац. ун-ту. Серія: Право*. 2014. Вип. 29. Т. 1. С. 168-171.
3. Яворська О. С. Договірні зобов'язання про передання майна у власність: цивільно-правові аспекти: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: спец. 12.00.03 К., 2011. 38 с.
4. Гуйван П.Д. Теоретичні питання строків у приватному праві: монографія. Харків: Право, 2014. 632 с.
5. Паснок А. Характеристика особливостей предмета договору роздрібною купівлі-продажу як однієї з його істотних умов. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 2. С. 40-45.
6. Цивільне право України. У 2-х т. / За ред. В.І.Борисової, І.В.Спасибо-Фатєєвої, В.Л.Яроцького. К. : Юрінком Інтер, 2004. Т. 2. 552 с.
7. Бичкова С. Права покупця за договором роздрібною купівлі-продажу. *Підприємництво, господарство і право*. 2006. № 11. С. 21-23.